

nødsaget til at begynde igen med at modbevise det ærede Medlems for Verninge (H. Holm's) Foredrag Punkt for Punkt, men for dette høje Ting er det ganske sikkert aldeles overflødigt, da der ikke findes en eneste Ting i det ærede Medlems Foredrag, som ikke den foregaaende Diskussion har kastet tilstrækkeligt Lys over, saa at hans sidste Foredrag i Virkeligheden kun indeholdt Gentagelser. Der er kun to Ting, der fik mig til at bede om Ordet. Den ene er, at det ærede Medlem citerede en Ytring, som jeg skal have brugt paa et Skolemøde i Varde. Jeg ved ikke, om disse Citater fra Møder, hvor man har truffet hinanden, og hvorfra der intet stenografisk Referat foreligger, ere meget værd. Jeg tror imidlertid, at det ærede Medlem ikke helt har forstaaet mig, naar han har fremstillet det som min Mening, at det maaske i Tiden kunde blive omtrent den almindelige Skolegang for danske unge Mennesker, at de gik i Skole, til de vare 18 Aar, og saa først gik ud i det praktiske Liv, — det tror jeg ikke paa nogen Maade. — Paa et andet Møde, hvor jeg havde den Ære at være sammen med det ærede Medlem og diskutere disse Ting, ved jeg, at jeg udførlig vedkendte mig lige over for ham, at jeg troede, at den almindelige Maade, som danske unge Mænd lagde deres Liv an paa, ogsaa i Fremtiden vilde være den, at de ved 14 eller 15 Aars Alderen — hvad enten de kom fra den almindelige Folkeskole eller fra Mellemskolen — for det store Flertals Vedkommende gik ud i praktiske Stillinger og lærte at blive Snedkere, Jordbrugere, Skomagere, Maskinsmede, eller hvad de ellers vilde være, og naar de saa vare færdige med disse Læreaar, vilde de omkring 20 Aars Alderen i stigende Tal søge til Undervisningsanstalter af den Art som de nuværende Folkehøjskoler. Det tror jeg altsaa, vil blive det almindelige. Men ved Siden deraf vil der være adskillige, som i 15 Aars Alderen ville synes, at det kunde passe for dem at benytte de kommende Overgangsaaar til Skolegang, og som saa først ved 18 Aars Alderen tage fat paa Fagdannelsen, hvad enten det nu er at blive teologisk Kandidat eller Maskinsmed, eller hvad det skal være. Der er jo ingen Ulykke i, om vi faa en hel Del, som har den højere Almenskoledannelse, for saa vidt denne da ikke er lagt saa galt an, at den gør dem mindre dygtige til det Fag, som de tage fat paa bagefter. Nu er det Skolens Formaal, det, den nu vil tilstræbe, er dette: at stryge det af sig, som gør dens Elever

mindre dygtige til at tage fat i de forskellige praktiske Lyssstillinger, og gøre sig til en saa heldig Forberedelse til Livet som muligt. Dette bliver saa fra det ærede Medlem, der altid har været en Tilhænger af „Skolen for Livet“, gjort til en rent forbryderisk Revolution, som man skal bekæmpe paa alle Maader! Forstaa det, hvem som vil! Jeg forstaaer ikke det ærede Medlems Holdning.

Det sidste, jeg vil sige, er dette: Det ærede Medlem har taget sig meget nær, at jeg i mit første Foredrag — ligesom Rektor Bruun i Kolding i en Artikel, der blev telegraferet Landet over — have vedkendt os, at blandt vore Læremestre i at se paa Ungdommens Opdragelse regne vi Grundtvig som en af de største, at ogsaa vi mene at have lært meget af Grundtvig — naturligvis ogsaa af Pestalozzi og Rousseau, men maaske mest af Grundtvig, fordi han er vort danske Geni paa dette Omraade. Jeg ved ikke, om det skal være en Forbrydelse, at ogsaa vi have søgt at lære af ham, eller om det er noget, som er forbeholdt det ærede Medlem for Verninge og hvem han under det. Men da saa det ærede Medlem gik videre og vilde forsøge, om han kunde gøre andre Medlemmer bange ved at sige noget rigtigt slemt, saa sagde han „Studentersamfundet“. Han drev det endog til den Sport, som har været den mest yndede i denne Sommer, nemlig til at citere Georg Brandes' Sorøtale. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem i dette Ting gør den Virkning med Ordet „Studentersamfundet“, som han selv har paa-regnet. I ethvert Tilfælde vil jeg bede det ærede Medlem huske paa, at vi her i Tinget meget godt vide, hvem der paa det Omraade, der vedrører Skolen, har været det fyldigste og bedste Udtryk for Studentersamfundet og den ledende Mand for alle Studentersamfundets Foretagender i den Retning — det er nemlig den samme Mand, som dette Ting har valgt til sin Formand.

Da ingen yderligere ønskede at ytre sig, sluttedes Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til 2den Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Ottosen: Jeg tillader mig at foreslaa Lovforslaget henvist til et Udvalg paa 15 Medlemmer.

Uden Forhandling og Afstemning
vedtoges dette Forslag.